

Byla C-189/21**Prašymo priimti prejudicinį sprendimą santrauka pagal Teisingumo Teismo procedūros Reglamento 98 straipsnio 1 dalį****Gavimo data:**

2021 m. kovo 26 d.

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas:

College van Beroep voor het bedrijfsleven (Administracinis apeliacinis ekonominių bylų teismas, Nyderlandai)

Nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priėmimo data:

2021 m. kovo 23 d.

Pareiškėja:

R. en R.

Atsakovas:

Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

Pagrindinės bylos dalykas

Skundas dėl atsakovo nutarimo, kuriuo pagal *Uitvoeringsregeling rechtstreekse betalingen GLB* (BŽŪP tiesioginių išmokų sistemos įgyvendinimo tvarka) pareiškėjai dėl neautorizuoto augalų apsaugos produkto naudojimo 3 % sumažinta kompleksinė parama, susijusi su 2018 m. tiesioginėmis išmokomis, dėl kurių ji pateikė paraišką.

Prašymo priimti prejudicinį sprendimą dalykas ir teisinis pagrindas

10 teisės aktais nustatyta valdymo reikalavime (toliau taip pat – VR), kuris įtvirtintas Reglamento Nr. 1306/2013 II priede, teikiama nuoroda tik į Reglamento Nr. 1107/2009 55 straipsnio pirmą ir antrą sakinius, pagal kuriuos augalų apsaugos produktai turi būti naudojami tinkamai. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar ši VR reikia aiškinti taip, kad jis susijęs taip pat su situacija, kai naudojamas atitinkamoje valstybėje narėje neautorizuotas augalų apsaugos produktas.

Prejudicinis klausimas

Ar 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 dėl bendros žemės ūkio politikos finansavimo, valdymo ir stebėsenos, kuriuo panaikinami Tarybos reglamentai (EEB) Nr. 352/78, (EB) Nr. 165/94, (EB) Nr. 2799/98, (EB) Nr. 814/2000, (EB) Nr. 1290/2005 ir (EB) Nr. 485/2008, II priede įtvirtintą 10 teisės aktais nustatytą valdymo reikalavimą (VR), kuriame teikiama nuoroda į 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos Reglamento (EB) Nr. 1107/2009 dėl augalų apsaugos produktų pateikimo į rinką ir panaikinamo Tarybos direktyvas 79/117/EEB ir 91/414/EEB 55 straipsnio pirmą ir antrą sakinius, reikia aiškinti taip, kad šis reikalavimas susijęs taip pat su situacija, kai naudojamas pagal pastarąjį reglamentą atitinkamoje valstybėje narėje neautorizuotas augalų apsaugos produktas?

Nurodytos Sąjungos teisės nuostatos

1991 m. liepos 15 d. Tarybos direktyvos 91/414/EEB dėl augalų apsaugos produktų pateikimo į rinką 7 ir 8 konstatuojamosios dalys, 3 straipsnis

2003 m. rugsėjo 29 d. Tarybos Reglamento (EB) Nr. 1782/2003, nustatančio bendrąsias tiesioginės paramos schemų pagal bendrą žemės ūkio politiką taisykles ir nustatančio tam tikras paramos schemas ūkininkams bei iš dalies keičiančio Reglamentus (EEB) Nr. 2019/93, (EB) Nr. 1452/2001, (EB) Nr. 1453/2001, (EB) Nr. 1454/2001, (EB) Nr. 1868/94, (EB) Nr. 1251/1999, (EB) Nr. 1254/1999, (EB) Nr. 1673/2000, (EEB) Nr. 2358/71 ir (EB) Nr. 2529/2001, 3 straipsnis, III priede nustatytas 9 VR

2009 m. sausio 19 d. Tarybos Reglamento (EB) Nr. 73/2009, nustatančio bendrąsias tiesioginės paramos schemų ūkininkams pagal bendrą žemės ūkio politiką taisykles ir nustatančio tam tikras paramos schemas ūkininkams, iš dalies keičiančio Reglamentus (EB) Nr. 1290/2005, (EB) Nr. 247/2006, (EB) Nr. 378/2007 ir panaikinamo Reglamentą (EB) Nr. 1782/2003, 4 straipsnis, II priede nustatytas 9 VR

2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos Reglamento (EB) Nr. 1107/2009 dėl augalų apsaugos produktų pateikimo į rinką ir panaikinamo Tarybos direktyvas 79/117/EEB ir 91/414/EEB 7, 8 ir 35 konstatuojamosios dalys, 28 ir 31 straipsniai, 55 straipsnio pirmas ir antras sakiniai, 83 straipsnis

2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 dėl bendros žemės ūkio politikos finansavimo, valdymo ir stebėsenos, kuriuo panaikinami Tarybos reglamentai (EEB) Nr. 352/78, (EB) Nr. 165/94, (EB) Nr. 2799/98, (EB) Nr. 814/2000, (EB) Nr. 1290/2005 ir (EB) Nr. 485/2008, 53, 54 ir 59 konstatuojamosios dalys, 91–93 straipsniai, II priede nustatytas 10 VR

2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos Reglamento (ES) Nr. 1310/2013, kuriuo nustatomos tam tikros pereinamojo laikotarpio nuostatos dėl paramos kaimo plėtrai iš Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP), kuriuo iš dalies keičiamos Europos Parlamento ir Tarybos Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 nuostatos dėl išteklių ir jų skirstymo 2014 m. ir kuriuo iš dalies keičiami Tarybos Reglamento (EB) Nr. 73/2009 ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentų (ES) Nr. 1307/2013, (ES) Nr. 1306/2013 ir (ES) Nr. 1308/2013 nuostatos dėl jų taikymo 2014 m., 16 konstatuojamoji dalis

Nurodytos nacionalinės teisės nuostatos

Uitvoeringsregeling rechtstreekse betalingen GLB (toliau – BŽŪP tiesioginių išmokų sistemos įgyvendinimo tvarka) 3.1 straipsnio 1 dalis, 3 priedo 10.1 ir 10.2 skirsniai

Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden (Augalų apsaugos produktų ir biocidų įstatymas, toliau taip pat – *Wgb*) 20 straipsnio 1 ir 3 dalys

Faktinių aplinkybių ir pagrindinės bylos santrauka

- 1 2018 m. kovo 20 d. pareiškėja (*R en R*) atsakovui (*Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit*, Žemės ūkio, gamtos ir maisto kokybės ministras, Nyderlandai) pateikė paraišką dėl tiesioginių išmokų išmokėjimo.
- 2 2018 m. spalio 11 d. *Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit* (NVWA) (Nyderlandų maisto ir produktų saugos institucija) konstatavo, kad pareiškėja naudojo augalų apsaugos produktą MECOP PP-2. Jo sudėtyje yra veikliosios medžiagos P-mekoprolo. Iš *College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden* (Ctgb, Augalų apsaugos produktų ir biocidų autorizacijos komitetas, Nyderlandai), atsakingo už Augalų apsaugos produktų ir biocidų įstatymo įgyvendinimą, interneto svetainės matyti, kad MECOP PP-2 autorizacija nustojo galioti 2016 m. sausio 30 d. Pardavimo terminas (paskutinė diena, kurią dar galima parduoti nebeautorizuotą produktą) buvo nustatytas 2016 m. liepos 30 d., naudojimo terminas (terminas, per kurį dar gali būti sunaudojamos produkto atsargos) – 2017 m. sausio 30 d.
- 3 2019 m. balandžio 4 d. nutarimu atsakovas pagal BŽŪP tiesioginių išmokų sistemos įgyvendinimo tvarką 3 % sumažino kompleksinę paramą, susijusią su tiesioginėmis išmokomis, kurios pareiškėjai turėjo būti skirtos už 2018 m., dėl to, kad ji naudojo neautorizuotą augalų apsaugos produktą. 2019 m. rugpjūčio 21 d. nutarimu (toliau – skundžiamas nutarimas) atsakovas atmetė dėl to pareiškėjos pareikštą prieštaravimą kaip nepagrįstą.
- 4 Skundžiamame nutarime atsakovas nurodė, kad pareiškėja pažeidė kompleksinės paramos taisyklę. Jo manymu, Reglamento Nr. 1306/2013 II priede nustatytas 10 VR apima neautorizuoto augalų apsaugos produkto naudojimą.

- 5 Pareiškėja padavė skundą dėl skundžiamo nutarimo prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui.

Svarbiausi pagrindinės bylos šalių argumentai

- 6 Pareiškėja pripažįsta, kad ji naudojo neautorizuotą (nebeautorizuotą) augalų apsaugos produktą ir taip pažeidė Reglamento Nr. 1107/2009 28 straipsnį. Vis dėlto, pareiškėjos manymu, atsakovas jai nepagrįstai sumažino kompleksinę paramą, nes Reglamento Nr. 1306/2013 II priede nustatytas 10 VR neapima neautorizuoto augalų apsaugos produkto (netinkamo) naudojimo. Pareiškėja laikosi nuomonės, kad naudojant neautorizuotą augalų apsaugos produktą pažeidžiamas Reglamento Nr. 1107/2009 28 straipsnis, pagal kurį augalų apsaugos produktas negali būti teikiamas į rinką ar naudojamas, jei jis nebuvo autorizuotas. Tai nereiškia, kad ji pažeidė Reglamento Nr. 1107/2009 55 straipsnyje nustatytą reikalavimą. Iš Reglamento Nr. 1306/2013 II priedo, visų pirma 10 VR, aiškiai matyti, kad šiuo aspektu turi būti pažeisti Reglamento Nr. 1107/2009 55 straipsnio pirmas ir antras sakiniai. Reglamento Nr. 1306/2013 II priede neminimas Reglamento Nr. 1107/2009 28 straipsnis, taigi šios teisės normos pažeidimas nėra kompleksinės paramos taisyklės pažeidimas. Pareiškėja taip pat nurodo, kad, viena vertus, Reglamento Nr. 1107/2009 28 straipsnyje, antra vertus, šio Reglamento 55 straipsnyje kalbama apie du skirtingus veiksmus ir abu jie taip pat pagal *Wgb* 20 straipsnį gali pagrįsti atskirą pažeidimą.
- 7 Atsakovas visų pirma remiasi sisteminiu 10 VR aiškinimu, pagal kurį didžiausią reikšmę turi Reglamento Nr. 1107/2009 55 straipsnis. Jis laikosi nuomonės, kad šis VR apima neautorizuoto augalų apsaugos produkto (netinkamą) naudojimą. Reglamento Nr. 1107/2009 55 straipsnyje nustatytas bendras įpareigojimas visus augalų apsaugos produktus naudoti tinkamai. Niekas nerodo, kad šis įpareigojimas netaikomas neautorizuotiems augalų apsaugos produktams. Atsakovo manymu, neautorizuoto augalų apsaugos produkto tinkamo naudojimo negali būti *per definitionem*. Pagal Reglamento Nr. 1107/2009 55 straipsnį tinkamas naudojimas apima, be kita ko, šio Reglamento 31 straipsnyje nustatytų sąlygų laikymąsi. Reglamento Nr. 1107/2009 31 straipsnyje nustatytas autorizacijos liudijimo turinys. Naudojant neautorizuotą augalų apsaugos produktą šios nuostatos reikalavimų nėra laikomasi, nes jie nustatyti tik autorizuotiems augalų apsaugos produktams.

Prašymo priimti prejudicinį sprendimą motyvų santrauka

- 8 Šalys nesiginčija, kad augalų apsaugos produkto MECOP PP-2 autorizacija nustojo galioti 2016 m. sausio 30 d. ir tuo metu, kai pareiškėja naudojo šį produktą, jo ilgiausias naudojimo terminas buvo pasibaigęs. Todėl pareiškėja pripažįsta, kad ji pažeidė Reglamento Nr. 1107/2009 28 straipsnį.
- 9 Pagal Reglamento Nr. 1306/2013 91–93 straipsnius visos tiesioginių išmokų, dėl kurių ūkininkas, kaip antai pareiškėja, pateikė paraišką, sumos skyrimas siejamas

su kompleksinės paramos taisyklių laikymusi. Kyla klausimas, ar atsakovas turėjo teisę pareiškėjai dėl neautorizuoto augalų apsaugos produkto naudojimo sumažinti kompleksinę paramą. Pagal Reglamento Nr. 1306/2013 93 straipsnio 1 dalį II priede nurodytos kompleksinės paramos taisyklės apima Sąjungos teise nustatytus valdymo reikalavimus. Todėl šiuo atveju atsakant į klausimą, ar taikomos kompleksinės paramos taisyklės, reikšmingas II priedas (o ne nacionalinė įgyvendinimo tvarka).

- 10 Reglamento Nr. 1306/2013 II priede nustatytame 10 VR teikiama nuoroda į Reglamento Nr. 1107/2009 55 straipsnio pirmą ir antrą sakinius; šio Reglamento 28 straipsnis jame neminimas. Pagal Reglamento Nr. 1107/2009 28 straipsnį, kuris susijęs su autorizacija pateikimui į rinką ir naudojimui ir priskirtas prie III skyriaus 1 skirsnio „Autorizacija“, augalų apsaugos produktas negali būti teikiamas į rinką ar naudojamas, jei jis neautorizuotas atitinkamoje valstybėje narėje. Pagal Reglamento Nr. 1107/2009 55 straipsnio, kuris susijęs su augalų apsaugos produktų naudojimu ir priskirtas prie III skyriaus 2 skirsnio „Naudojimas ir informacija“, augalų apsaugos produktai turi būti naudojami tinkamai, o tai reiškia, kad turi būti taikomi geros augalų apsaugos praktikos principai ir laikomasi naudojimo sąlygų. Iš šių nuostatų formuluotės ir jų vietos Reglamento Nr. 1107/2009 III skyriuje galima daryti išvadą, kad šios nuostatos susijusios su dviem vienas nuo kito atskirtiniais veiksmiais. Atsakovo nuomonė, kad Reglamento Nr. 1107/2009 55 straipsnyje nustatytas bendras įpareigojimas visus augalų apsaugos produktus naudoti tinkamai, atrodo sunkiai su tuo suderinama. Pagal šią nuomonę Reglamento Nr. 1107/2009 28 straipsnyje nustatytas draudimas naudoti neautorizuotą augalų apsaugos produktą būtų perteklinis ir nereikšmingas, nes jį jau apimtų šio Reglamento 55 straipsnis. Todėl pagal pažodinį Reglamento Nr. 1306/2013 II priede nustatyto 10 VR aiškinimą jis netaikomas tokiu atveju, kai naudojamas neautorizuotas augalų apsaugos produktas. Vis dėlto keista ir galbūt nepageidaujama tokio aiškinimo pasekmė yra ta, kad kompleksinė parama negali būti mažinama, kai ūkininkas naudojo neautorizuotą augalų apsaugos produktą, bet gali būti mažinama, kai jis netinkamai naudojo autorizuotą augalų apsaugos produktą.
- 11 Atsižvelgiant į tikslus, kurių siekiama Reglamento Nr. 1107/2009 nuostatomis dėl augalų apsaugos produktų naudojimo, ir kompleksinės paramos tikslus, kurių siekiama Reglamentu Nr. 1306/2013, visų pirma aplinkos, žmonių sveikatos, gyvūnų ir augalų apsaugos bei tvaraus ūkininkavimo tikslus, nelogiška, kad ši kompleksinės paramos taisyklė susijusi tik su situacija, kai naudojamas autorizuotas augalų apsaugos produktas, ir nesusijusi su situacija, kai naudojamas neautorizuotas augalų apsaugos produktas. Taikant aiškinimą, grindžiamą reglamentų Nr. 1306/2013 ir Nr. 1107/2009 tikslais, Reglamento Nr. 1306/2013 II priede nustatytas 10 VR apima ir situaciją, kai naudojamas neautorizuotas augalų apsaugos produktas.
- 12 Atsižvelgdamas į tai, *College van Beroep voor het bedrijfsleven* taip pat nurodo reglamentus Nr. 1782/2003 ir Nr. 73/2009, kurie yra Reglamento Nr. 1306/2013 pirmtakai. Juose 9 VR (jis atitinka 10 VR Reglamente Nr. 1306/2013) susijęs su

Direktyvos 91/414 3 straipsniu. Jame buvo nustatyta, kad gali būti naudojamas tik autorizuotas augalų apsaugos produktas (1 dalis) ir kad augalų apsaugos produktai turi būti naudojami tinkamai (3 dalis). Paaiškinimo, kodėl Reglamente Nr. 1107/2009 taikomas pakeistas požiūris, nėra, todėl prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui neaišku, ar Sąjungos teisės aktų leidėjas laikėsi nuomonės, jog pakanka Reglamente Nr. 1306/2013 nustatytame 10 VR pateikti nuorodą į Reglamento Nr. 1107/2009 55 straipsnio pirmą ir antrą sakinius tam, kad būtų apimama ir situacija, kai naudojamas neautorizuotas augalų apsaugos produktas, ar Sąjungos teisės aktų leidėjas kaip tik siekė, kad ši situacija būtų neapimama.

- 13 Galiausiai *College van Beroep voor het bedrijfsleven* nurodo, jog iš Reglamento Nr. 1306/2013 59 konstatuojamosios dalies kyla, kad paramos gavėjai turi gerai išmanyti kompleksinės paramos taisyklės, kurių jie turi laikytis. Kyla klausimas, kiek gerai ūkininkas gali išmanyti atitinkamus įpareigojimus, kai aiškinant 10 VR remiamasi ne tiek formuluote, kiek reglamentų Nr. 1306/2013 ir Nr. 1107/2009 tikslais ir kontekstu.